

**כללי בנק ישראל (הוצאה מן המחזור או החלפה של מטבע שנפגם אגב שימוש או
שנשמד) התש"ע-2010**

בתוקף סמכותי לפי סעיף 45(ו) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010¹ (להלן - החוק),
אני קובע כללים אלה:

1. הגדרה
בכללים אלה, "אגב שימוש" - שלא מפעולה מכוונת או מתוך רשלנות חמורה.
2. החלפת מטבע פגום שנשאר שלם
מטבע שנפגם אגב שימוש והוא שלם בגדלו - יחליפנו הבנק בהילך חוקי שווה ערך.
3. החלפת מטבע פגום שנשאר למעלה מחציו
מטבע שנפגם אגב שימוש והומצא לבנק למעלה מחציו, בחתיכה אחת או בכמה חתיכות, יחליפנו הבנק בהילך חוקי שווה ערך, ובלבד שהוכח להנחת דעתו של הבנק, שהחתיכות שהומצאו הן חלקים מאותו מטבע.
4. מטבע פגום שנשאר חציו
(א) מטבע שנפגם אגב שימוש והומצא לבנק חציו, בחתיכה אחת או במספר חתיכות, יחליפנו הבנק בהילך חוקי שווה ערך, כתום שנה מיום שהומצא לו המטבע, ובלבד שהתקיימו שני אלה:
  - (1) הוכח להנחת דעתו של הבנק, שהחתיכות שהומצאו הן חלקים מאותו מטבע;
  - (2) חציו השני של המטבע לא הומצא לבנק תוך השנה האמורה.
- (ב) לא יחליף הבנק חצי מטבע שהומצא לו לאחר שהחליפו כאמור בסעיף קטן (א); הבנק רשאי לתפוס חצי מטבע כאמור ולהוציאו מן המחזור.
5. תפיסת מטבע פגום והוצאתו מהמחזור
(א) מטבע שנפגם אגב שימוש והומצא לבנק פחות מחציו, רשאי הבנק לתפוס ולהוציאו מן המחזור.
  - (ב) מטבע שנפגם אגב שימוש והומצא לבנק חציו לפחות, והודיע הבנק למבקש כי לא יחליפו, רשאי הבנק לתפוס ולהוציאו מן המחזור לאחר תשעים ימים ממועד ההודעה, זולת אם פנה המבקש בתקופה האמורה לבנק בכתב וביקש לקבל את המטבע בחזרה לחזקתו.
  - (ג) התקבלה פניה כאמור בסעיף קטן (ב), ישלח הבנק את המטבע בדואר רשום למענו של המבקש; אישור הדואר בדבר קבלת דבר דואר למשלוח בדואר רשום יהיה ראיה מכרעת למשלוח כאמור.

¹ ס"ח התש"ע, עמ' 452.

- החלפת מטבע שנשמד
6. הבנק רשאי להחליף מטבע שנשמד בהילך חוקי שווה ערך, ובלבד שהוכח להנחת דעתו, כי התקיימו שני אלה:
- (1) המטבע נשמד בתאונה;
- (2) הומצאו לבנק שרידי מטבע והבנק שוכנע שיתרת המטבע נשמדה כליל או שהומצאו לבנק ראיות אחרות שלפיהן שוכנע כי המטבע נשמד כליל.
- בקשה להחלפת מטבע פגום ומטבע שנשמד
7. (א) המבקש להחליף מטבע פגום או מטבע שנשמד, יפעל באחת משתי דרכים אלה:
- (1) יגיש בקופת הבנק בירושלים, בקשה לפי הטופס שבתוספת, ויצרף לה את המטבע הפגום או את שרידי המטבע שנשמד או ראיות אחרות המעידות כי המטבע נשמד כליל;
- (2) ישלח בקשה לבנק לפי המען: בנק ישראל, קופת מחלקת המטבע, ת.ד. 780 ירושלים 91007, בדואר רשום, ויצרף לה את הטופס האמור בפסקה (1), את המטבע הפגום או שרידי המטבע שנשמד או ראיות אחרות המעידות כי המטבע נשמד כליל, וכן יציין בה את מספר חשבון הבנק של המבקש בתאגיד בנקאי.
- (ב) בקשה שנשלחה לפי סעיף קטן (א)(2), תהיה בסכום מרבי של 1,500 שקלים חדשים, ועד לפתיחתה בידי הבנק ובירור תכולתה, תהיה באחריותו של המבקש.
- (ג) הוגשה בקשה לפי סעיף קטן (א), והבנק נענה לה, יחליף הבנק את המטבע הפגום או את המטבע שנשמד בקופת הבנק, או יזכה את חשבון הבנק של המבקש בתאגיד הבנקאי לפי הפרטים שציין המבקש בבקשה, לפי שיקול דעתו.
8. תקנות בנק ישראל (החלפה או הוצאה מן המחזור של מטבע שנפגם אגב שימוש או שנשמד) התשט"ו-1955² בטלות.
- ביטול

² ק"ת התשט"ו, עמ' 918; התשנ"ה, עמ' 1548